

Psykiatriska sjukdomstillstånd och övrig psykisk ohälsa

Svenska Psykiatriska Föreningens

Rekommendationer

avseende målbeskrivning för BT-utbildningen
delmål BT2

Allmänna råd – Utbildningsstruktur

Arbete inom vuxenpsykiatri med sluten- och öppenvård utgör basen för delmål BT2. Det är framförallt viktigt med klinisk erfarenhet av suicidriskbedömningar och vårdintygsbedömningar. Så att BT-läkaren kan tillämpa kunskaperna i sin dagliga läkarverksamhet.

Under BT:n är det viktigt att teori och praktiska färdigheter gällande LPT-vård integreras. Det är angeläget med en kurs i LPT/LRV lagstiftning för läkare utbildade utanför Sverige.

Vidare ska tjänstgöring inom specialistpsykiatrisk verksamhet ingå i bastjänstgöringen. Särskilt värdefullt är tjänstgöring inom akut- och slutenvårds specialistpsykiatriska verksamheter.

Ordförklaringar:

behärska	används i delmålen BT2 för att uttrycka det mest omfattande kompetenskravet. Med <i>behärska</i> avses här att läkaren uppvisar de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som krävs för att fullständigt och självständigt kunna utföra de arbetsuppgifter som förekommer inom det område som avses.
ha kunskap	används i delmålen BT2 för att uttrycka ett kompetenskrav som är mindre omfattande än behärska. Ofta handlar det då om teoretiska kunskaper
ha kännedom	används i delmålen BT2 för att uttrycka det minst omfattande kompetenskravet

BT2-delmål

För varje del av delmålet redovisas målet enligt Socialstyrelsens målbeskrivning för BT2 och därefter uttolkning av detta delmål i form av SPF:s rekommendationer

Förkortningslexikon:

HIV	Humant Immunbrist Virus
HSL	Hälso- och Sjukvårdslagen
KOL	Kronisk Obstruktiv lungsjukdom
LPT	Lag om Psykiatrisk Tvångsvård
LRV	Lag om Rättspsykiatrisk Vård
LVM	Lag om Vård av Missbrukare
MS	Multipel Scleros
SLE	Systemisk Lupus Erythematosus
SPF	Svenska Psykiatriska Föreningen
TBE	Tick-Borne-Encephalitis
UVI	Urinvägsinfektion

Ur Socialstyrelsens Målbeskrivning för BT

Delmål BT2

- Läkaren ska
- kunna diagnostisera akuta psykiatriska sjukdomstillstånd
 - kunna inleda handläggning av akuta psykiatriska sjukdomstillstånd

Svenska Psykiatriska Föreningen rekommenderar:

Delmål BT2

BT-läkaren ska

Behärska

- bemöta patienter med psykiatriska sjukdomar och symptom på ett professionellt sätt
- anpassa bemötande utifrån patientens individuella förutsättningar, behov och kognitiva förmåga

Ha kunskap om

- initial handläggning av akutpsykiatriska tillstånd (tex. manier, suicidala tillstånd, psykoser, delirium tremens, akuta intoxikationer, akuta kriser etc.)
- tvångslagstiftningen och tillämpa den på ett säkert och respektfullt sätt
-

Ha kännedom om samverkan mellan olika aktörer tex. kommun, sociala myndigheter, andra specialiteter inom sjukvården

Utbildningsaktiviteter

Klinisk tjänstgöring

Vid enheter som handlägger patienter med akutpsykiatriska tillstånd

Ur Socialstyrelsens Målbeskrivning för BT

Delmål BT2

- Läkaren ska
- kunna diagnostisera vanliga icke akuta psykiatriska sjukdomstillstånd
 - kunna inleda behandling av vanliga icke akuta psykiatriska sjukdomstillstånd

Svenska Psykiatriska Föreningen rekommenderar:

Delmål BT2

BT-läkaren ska

Behärska

- inleda farmakologisk och icke-farmakologisk behandling enligt rådande behandlingsrekommendationer för vanliga psykiatriska sjukdomstillstånd t.e.x depression och ångesttillstånd
- skriva en vårdplan för initial behandling i samrådan med patient

Ha kunskap om

- viktiga psykiska sjukdomar

Utbildningsaktiviteter

Klinisk tjänstgöring

Vid enheter som handlägger patienter med psykiatriska tillstånd med betoning på de stora folksjukdomarna, såsom affektiva sjukdomar, ångestsyndrom, psykossjukdomar och personlighetsstörningar

<p>med betoning på de storafolksjukdomarna, såsom affektiva sjukdomar, ångestsyndrom, psykosjukdomar och personlighetsstörningar</p> <p>Ha kännedom om</p> <ul style="list-style-type: none"> - neurovetenskapliga förklaringsmodeller för uppkomst och behandling av dessa diagnosgrupper - vetenskapliga förklaringsmodeller bakom farmakologisk behandling av psykiska sjukdomar 	
--	--

Ur Socialstyrelsens Målbeskrivning för BT

<p>Delmål BT2</p> <p>Läkaren ska</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunna beakta patientens övriga hälsotillstånd, inklusive eventuell multisjuklighet, och livssituation i handläggningen av akuta och icke akuta psykiatriska sjukdomstillstånd

Svenska Psykiatriska Föreningen rekommenderar:

Delmål BT2	Utbildningsaktiviteter
<p>BT-läkaren ska</p> <p>Ha kunskap om</p> <ul style="list-style-type: none"> - utredning och diagnostisering av patienter enligt biopsykosocialt synsätt - vikten att beakta patientens livssituation vid bedömning och behandling. Här avses; kulturell-, social-, religiös-, etnisk tillhörighet-, kön och genusaspekter och eller starka ideologiska övertygelser - vikten att beakta intellektuell, somatisk och psykisk funktionsnedsättning vid bedömning och behandling 	<p>Klinisk tjänstgöring</p> <p>I tjänstgöringen kan ingå individuella patientsamtal, hembesök, deltagande i psykopedagogiska grupper och multidisciplinära team, nätverksmöten för vårdplanering mm</p>

Ur Socialstyrelsens Målbeskrivning för BT

<p>Delmål BT2</p> <p>Läkaren ska</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunna bedömma suicidrisk hos en patient och kunna initiera vidare handläggning
--

Svenska Psykiatriska Föreningen rekommenderar:

Delmål BT2	Utbildningsaktiviteter
<p>BT-läkaren ska</p> <p>Behärska</p> <ul style="list-style-type: none"> - undersökning av suicidalitet - initial suicidriskbedömning med ett kortsiktigt perspektiv 	<p>Klinisk tjänstgöring</p> <p>Vid enheter som handlägger patienter med akutpsykiatriska tillstånd</p>

<ul style="list-style-type: none"> - initialt omhändertagande vid akut överhängande suicidrisk - dokumentation av suicidriskbedömning <p>Ha kunskap om</p> <ul style="list-style-type: none"> - faktorer som påverkar suicidrisk i ett långsiktigt perspektiv - suicidpreventiva åtgärder på kort och långsiktigt perspektiv 	
---	--

Ur Socialstyrelsens Målbeskrivning för BT

Delmål BT2
<p>Läkaren ska</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunna identifiera tecken till förvirringstillstånd hos en patient och kunna vidta adekvata åtgärder

Svenska Psykiatriska Föreningen rekommenderar:

Delmål BT2	Utbildningsaktiviteter
<p>BT-läkaren ska</p> <p>Behärska</p> <ul style="list-style-type: none"> - initial differentialdiagnostik, bedömning och handläggning vid konfusionstillstånd <p>Ha kunskap om</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokal organisation och rutiner för omhändertagande av svåra beteendestörningar vid konfusionstillstånd 	<p>Klinisk tjänstgöring inom verksamhet som har hand om konfusionstillstånd</p>

Ur Socialstyrelsens Målbeskrivning för BT

Delmål BT2
<p>Läkaren ska</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunna identifiera tecken till beroendetillstånd hos en patient och kunna vidta adekvata åtgärder

Svenska Psykiatriska Föreningen rekommenderar:

Delmål BT2	Utbildningsaktiviteter
<p>BT-läkaren ska</p> <p>Behärska</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnostik avseende akut intoxikation och abstinensstillstånd samt initiera akut behandling - undersöka patienter med substanssyndrom och utfärda läkarintyg enligt LVM <p>Ha kunskap om</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokal vårdorganisation inklusive kommunal verksamhet och rutiner för omhändertagande och behandling av beroendetillstånd 	<p>Klinisk tjänstgöring inom beroendeenhet eller annan verksamhet som har hand om substanssyndrom/beroendetillstånd</p> <p>Jourtjänstgöring i verksamheter som handlägger akuta substansbruk/beroendetillstånd</p>

<ul style="list-style-type: none"> - medicinsk komplikationer vid olika substansbrukstillstånd - farmakologisk preventionsbehandling mot alkohol 	
--	--

Ur Socialstyrelsens Målbeskrivning för BT

<p>Delmål BT2</p> <p>Läkaren ska</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunna bedöma behov av psykiatrisk tvångsvård hos en patient och kunna utfärda vårdintyg

Svenska Psykiatriska Föreningen rekommenderar:

Delmål BT2	Utbildningsaktiviteter
<p>BT-läkaren ska</p> <p>Behärska</p> <ul style="list-style-type: none"> - undersöka patient och formulera psykiskt status - bedöma behov av och utfärda vårdintyg enligt LPT <p>Ha kunskap om</p> <ul style="list-style-type: none"> - intagningsbeslut enligt LPT - etiska överväganden vid utfärdande av vårdintyg <p>Ha kännedom om</p> <ul style="list-style-type: none"> - handläggning i förvaltningsrätten av mål som avser LPT - tillämpning av HSL, LPT/LRV vid intagning och fortsatt vård i sluten och öppen form, inklusive lagstiftning gällande vård av anhållen/ häktad 	<p>Klinisk tjänstgöring vid psykiatrisk enhet där LPT-vård bedrivs</p> <p>Om möjligt delta vid domstolsförhandlingar om LPT/LRV i sluten och öppen vårdform</p>

Ur Socialstyrelsens Målbeskrivning för BT

<p>Delmål BT2</p> <p>Läkaren ska</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunna identifiera psykisk ohälsa som inte har sin grund i psykiatrisk sjukdom hos en patient och kunna vidta adekvata åtgärder
--

Svenska Psykiatriska Föreningen rekommenderar:

Delmål BT2	Utbildningsaktiviteter
<p>BT-läkaren ska</p> <p>Behärska</p> <ul style="list-style-type: none"> - initial differentialdiagnostik mellan akut och allvarliga somatiska och neurologiska sjukdomar med psykiatriska symptom 	<p>Klinisk tjänstgöring inom verksamheter som handlägger allmänmedicinska eller akutmedicinska och neurologiska sjukdomar</p>

- genomföra somatiskt status inklusive neurologstatus

Ha kunskap om

- initial handläggning av akuta medicinska sjukdomstillstånd (t.ex. hjärtstillestånd, anafylaxi, hypoglykemi/insulinkoma, hjärtinfarkt, infektiös endokardit, lungemboli, intoxication, akuta infektioner, läkemedelsbiverkningar/interaktioner).
- initial handläggning av akuta neurologiska sjukdomstillstånd (t.ex. epilepsi, encefalit/meningit, cerebrovaskulär sjukdom, subduralhematom)

Ha kännedom om

- internmedicinska sjukdomstillstånd som kan yttra sig med psykiska symptom (t.ex. hjärtinfarkt, angina, endokrinologiska sjukdomar t.ex. Mb Addison, Mb Cushing, hyperparathyroidism, symptom orsakade av störning av hypofysens eller thyroideas funktion, SLE, HIV, tuberkulos, syfillis, encefalit, TBE, borrelia, UVI, KOL)
- olika neurologiska sjukdomstillstånd som kan yttra sig med psykiatriska symptom (t.ex. MS, epilepsi, Parkinsonism, motorikstörningar, subduralhematom, hjärntumör)